

Teologi i kontekst

Årets sidste nummer af Dansk Teologisk Tidsskrift har et historisk fokus. På forskellig vis viser de tre hovedartikler, hvorledes den historiske kontekst er bestemmende for den måde, hvorpå der drives teologi. Det gælder de konkrete institutionelle rammer for teologisk undervisning og forskning; ligesom det gælder de kirkepolitiske strømninger, som præger tiden. Historiske studier afdækker disse former for med- og modspil fra samtiden. Men det gælder også, at konteksten kan stille nye krav til teologien. Verden kan have udviklet sig på en måde, der udfordrer til nytænkning af fundamentale forhold i den kristne teologi.

Gerd Theissens semesteråbningsforelæsning ved Det Teologiske Fakultet, Københavns Universitet, er et eksempel på, at den moderne verden på en og samme gang stiller nye krav til teologien og åbner nye muligheder for den. Theissen lægger en semiotisk forståelse af religion til grund for en tidssvarende nytestamentlig hermeneutik. I den moderne verden kan en gyldig forståelse af Bibelen ifølge Theissen ikke undgå at forholde sig til andre religioner. Derfor foreslår han afslutningsvis et tillæg til Bibelen med ikke-kristne skrifter.

Receptionen af Hans Tausen er emnet for *Rasmus H.C. Dreyers* bidrag. Han demonstrerer, at diskussionen om Tausen endnu er bestemt af et alternativ. Enten ses Tausen som afgørende bestemt af luthersk teologi; eller han forstås i højere grad som præget af de humanistiske strømninger i reformationstiden. Dreyer påviser, at undersøgelserne af Tausen i det tyvende århundrede dermed fortsætter et spor, der blev lagt i tidligere århundreders receptionshistorie.

I anledning af Det Teologiske Fakultet i Oslos 200-års jubilæum skriver *Hallgeir Elstad* om fakultetets tidligste periode, dets forhold til fakultetet i København og ikke mindst til Grundtvig. Universitetet spillede en stor rolle for den norske selvforståelse efter bruddet med Danmark i 1814. Ikke desto mindre kan det påvises, at der var så stærke kulturelle bånd til det københavnske miljø, at det norske fakultets tidligste periode kan kaldes grundtvigsk. Elstad antyder en interessant vinkel til kontrafaktisk historieskrivning; Grundtvig var i to omgange på tale til en stilling ved fakultetet. Han fik den ikke; men tænk, hvad der kunne være sket.

Nummeret afsluttes af to review-artikler om to markante udgivelser fra forskere ved Aarhus Universitet. Svend Andersens *Macht aus Liebe* og Lars Albinus' disputats *Religion, magt og kommunikation*. Hver på sin måde er bøgerne udtryk for, at teologien står i et stadigt udvekslingsforhold til dens aktuelle kontekst.

Jesper Tang Nielsen